

Deputy Minister's Office

- Ποιες είναι οι κύριες προκλήσεις για τον ευρωπαϊκό τουρισμό στα επόμενα 10-20 χρόνια;
- Ποιες επενδυτικές προτεραιότητες είναι αναγκαίες για βιώσιμη ανάπτυξη και ανθεκτικότητα του τουριστικού οικοσυστήματος της ΕΕ;

Ο τουρισμός εκ φύσεως είναι ένας τομέας ευάλωτος σε αστάθμητους και εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοσή του, δημιουργώντας κλυδωνισμούς στις επιδόσεις του. Συνακόλουθα, όπως συχνά απροσδόκητα επηρεάζεται, έτσι επιδρά ως ντόμινο σε άλλους τομείς της οικονομίας, ειδικά σε μικρά και νησιωτικά κράτη μέλη όπως η Κύπρος, τα οποία στηρίζονται εν πολλοίς σε αυτόν. Φυσικά, όπως ταχύτατα ο τουρισμός επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες, συχνά παρατηρείται να ανακάμπτει με μεγάλη ταχύτητα.

Η πανδημία του κορωνοϊού αποτελεί ακόμα έναν αστάθμητο, εξωγενή παράγοντα που ήρθε για να αφήσει το αποτύπωμά του, όχι μόνο στον ευρωπαϊκό αλλά στον παγκόσμιο τουρισμό για τα επόμενα χρόνια. Η παρούσα κρίση εμπεριέχει πρόσθετη δυσκολία, αφού είναι άγνωστο ακόμα πότε η κατάσταση θα είναι ελεγχόμενη επιδημιολογικά, ώστε να γίνουν και προβλέψεις για τα αμέσως επόμενα χρόνια. Αυτό που μπορεί να λεχθεί με σιγουριά είναι ότι η ανάκαμψη θα είναι σταδιακή και η κατάσταση δεν θα εξομαλυνθεί πλήρως πριν το 2024.

Ποιες είναι, λοιπόν, οι κύριες προκλήσεις για τον ευρωπαϊκό τουρισμό στα επόμενα χρόνια; Η πρώτη και κύρια πρόκληση είναι ότι ο ίδιος ο τουρισμός θα αλλάξει και ως τομέας θα είναι περισσότερο απαιτητικός. Εξάλλου, αυτό είχε ήδη αρχίσει να διαφαίνεται και προ της κρίσης. Πιο συγκεκριμένα, είχαν ήδη ξεκινήσει να διαφαίνονται οι νέες τάσεις στον τομέα, οι οποίες ενισχύθηκαν από τα δεδομένα που επέφερε η πανδημία. Οι τάσεις αυτές δεν είναι άλλες από: τη στροφή στον «αργό τουρισμό», την έμφαση σε διακοπές φιλικές προς το περιβάλλον, τις εκτεταμένες διακοπές που μπορούν να συνδυαστούν με εργασία, την πραγματοποίηση υβριδικών εκδηλώσεων και συνεδρίων με ελαχιστοποιημένη τη φυσική παρουσία και με επέκταση της διαδικτυακής παρουσίας, την ανάπτυξη του τουρισμού υγείας και ευεξίας, τον τουρισμό ειδικών ενδιαφερόντων και εμπειριών, τον τουρισμό μικρότερων ομάδων προς αποφυγή της πολυκοσμίας, τον τουρισμό πολυτελείας με ιδιωτικά γιοτ και τζετ όπου αυτό είναι εφικτό, τις περιφερειακές διακοπές και τις ιδιωτικές κρατήσεις, χωρίς πολλούς μεσάζοντες.

Ως εκ των πιο πάνω, ο ευρωπαϊκός τουρισμός, αν θέλει να επιβιώσει και να βγει ανθεκτικότερος από την παρούσα κρίση, χρειάζεται να προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις και να αναβαθμίσει το προϊόν του ταχύτερα. Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, το Υφυπουργείο Τουρισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει εκπονήσει την Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2030, η οποία αναφέρεται σε πολλές από τις πιο πάνω τάσεις και περιλαμβάνει: την τροποποίηση του τουριστικού μας μάρκετινγκ,

την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, τα στοχευμένα σχέδια χορηγιών προς την τουριστική βιομηχανία για τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος, την

προώθηση προτύπων πιστοποίησης ποιότητας, ένα πιο ευέλικτο νομοθετικό πλαίσιο και την ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος της ενδοχώρας.

Έχοντας σκιαγραφήσει την πιο πάνω κατάσταση και αφού έχει γίνει κάποια αναφορά σε προτεραιότητες που έχει θέσει η Κυπριακή Δημοκρατία για τον τομέα, μπορούμε να διευρύνουμε αυτούς τους στόχους, αναφερόμενοι στις επενδυτικές προτεραιότητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη αλλά και την ανθεκτικότητα του τουριστικού οικοσυστήματος της ΕΕ. Έτσι, έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε τρεις κατά κύριο λόγο τομείς, δηλαδή: α) την ψηφιοποίηση, β) την τουριστική ανάπτυξη εναλλακτικών περιοχών της ενδοχώρας, των ορεινών, της υπαίθρου και ακριτικών περιοχών και γ) την πράσινη ανάπτυξη.

Αναλυτικότερα και σε σχέση με το α), οι συστάσεις για «κοινωνική» ή καλύτερα «φυσική αποστασιοποίηση» του πληθυσμού μπορούν να υλοποιηθούν μέσω της ψηφιοποίησης της εμπειρίας του επισκέπτη σε μουσεία, μνημεία και άλλους δημοφιλείς χώρους τουριστικού ενδιαφέροντος. Πρόσθετα, όλη η εμπειρία των τουριστών στους ευρωπαϊκούς προορισμούς θα πρέπει να είναι ανέπαφη, από το check-in σε καταλύματα, την πρόσβαση στα δωμάτια, τις παραγγελίες σε χώρους εστίασης κ.ο.κ.

Αναφορικά με το β), δηλαδή την τουριστική ανάπτυξη εναλλακτικών περιοχών της ενδοχώρας, των ορεινών, της υπαίθρου και ακριτικών περιοχών, υπάρχουν πολλά που μπορούν να γίνουν. Πρέπει να δοθεί έμφαση στον τουρισμό υγείας και ευεξίας με κατάλληλα κέντρα στις κατάλληλες περιοχές, στην ανάπτυξη αγροτουριστικών καταλυμάτων και στην αναπαλαίωση των πυρήνων χωριών στην ύπαιθρο, στη δημιουργία θεματικών πάρκων, κέντρων περιπέτειας και ειδικών μορφών τουρισμού, στην ανέγερση μονάδων Glamping ή Eco Lodges, στην τουριστική αξιοποίηση της οικοτεχνίας και των παραδοσιακών επαγγελμάτων και σίγουρα στην καλύτερη διασύνδεση των απομακρυσμένων περιοχών με τις εισόδους των χωρών, τα αεροδρόμια και τα λιμάνια.

Τέλος, σε σχέση με το σημείο γ), δηλαδή την πράσινη ανάπτυξη, αυτή θα πρέπει να αποτελεί γνώμονα για όλες τις πιο πάνω ενέργειές μας, με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όσο το δυνατόν περισσότερο και με την εφαρμογή της ανακύκλωσης, όπου αυτό είναι εφικτό.

Σάββας Περδίδης
Υφυπουργός Τουρισμού